

## स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४

प्रमाणीकरण मिति  
२०७४।०६।२९

संशोधन गर्ने ऐन

१. आर्थिक ऐन, २०७५

२०७५।०३।३२

२. केही नेपाल ऐन संशोधन गर्ने ऐन, २०७५

२०७५।११।२९

३. संघ, प्रदेश र स्थानीय तह (समन्वय तथा अन्तरसम्बन्ध) ऐन, २०७७

२०७७।०४।१३

### १२. वडा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार :

- (१) वडा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार कार्यपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम कार्यपालिकाले वडा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार तोक्दा कम्तीमा देहाय बमोजिम हुने गरी तोक्नु पर्नेछ :-

#### क. वडा भित्रका योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा अनुगमन,

- (१) सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रणाली अनुसार बस्ती वा टोलस्तरबाट योजना तर्जुमा प्रक्रिया अवलम्बन गरी बस्ती तथा टोलस्तरीय योजनाको माग सङ्कलन, प्राथमिकीकरण तथा छनौट गर्ने,
- (२) टोल विकास संस्थाको गठन र परिचालन तथा वडाभित्र सञ्चालन हुने योजनाहरूका लागि उपभोक्ता समिति गठन तथा सोको अनुगमन गर्ने,
- (३) वडाभित्रका योजना तथा भौतिक पूर्वाधारका संरक्षण, मर्मत सम्भार, रेखदेख तथा व्यवस्थापन गर्ने ।

#### ख. तथ्यांक अद्यावधिक तथा संरक्षण

- (१) निजी घर तथा घर परिवारको लगत राख्ने,
- (२) ऐतिहासिक, पुरातात्विक, सांस्कृतिक तथा धार्मिक महत्वका सम्पदा, प्राचिन स्मारक, सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन, सार्वजनिक, ऐलानी, पर्ती जग्गाको लगत राख्ने तथा संरक्षण गर्ने,
- (३) खुला क्षेत्र, चोक, घाट, पाटी, पौवा, सत्तल, धर्मशाला, धार्मिक तथा सांस्कृतिक स्थल, डाँडापाखा, चरनक्षेत्र, पानीको मूल, पोखरी, तलाउ, इनार, कुवा, धारा, दुङ्गेधारा, गुठीघर, बाटो, सडक, पुल, पुलेसा, कुलो नहर, पानी घट्ट, मिलको तथ्याङ्क सङ्कलन गरी अद्यावधिक लगत राख्ने, संरक्षण गर्ने र खण्डकृत तथ्याङ्क र सूचना सहितको वडाको पार्श्वचित्र तयार तथा अद्यावधिक गर्ने ।

## ग. विकास कार्य

- (१) बाल उद्यानको व्यवस्थापन गर्ने,
- (२) अनौपचारिक शिक्षा कार्यक्रम, शिशु स्याहार तथा प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्र सञ्चालन र व्यवस्थापन गर्ने,
- (३) पुस्तकालय, वाचनालय, सामुदायिक सिकाई केन्द्र, बालक्लब तथा बालसञ्जालको सञ्चालन र व्यवस्थापन गर्ने,
- (४) वडा तहको स्वास्थ्य संस्था तथा सेवाको व्यवस्थापन गर्ने,
- (५) खोप सेवा कार्यक्रमको सञ्चालन, व्यवस्थापन तथा समन्वय गर्ने,
- (६) पोषण कार्यक्रमको सञ्चालन, व्यवस्थापन तथा समन्वय गर्ने,
- (७) वडा तहमा स्वास्थ्य जनचेतना विकास तथा स्वास्थ्य सूचना कार्यक्रमको सञ्चालन गर्ने,
- (८) शहरी तथा ग्रामीण स्वास्थ्य क्लिनिकको सञ्चालन गर्ने, गराउने,
- (९) सार्वजनिक शौचालय, स्नान गृह तथा प्रतिक्षालयको निर्माण र व्यवस्थापन गर्ने, गराउने,
- (१०) वडास्तरीय सामुदायिक धाराको प्रवन्ध, कुवा, इनार तथा पोखरीको निर्माण, संरक्षण र गुणस्तर नियमन गर्ने,
- (११) घरबाट निकास हुने फोहोरमैलाको संकलन र व्यवस्थापन, चोक तथा गल्लीहरुको सरसफाई, ढल निकास, मरेका जनावरको व्यवस्थापन, सतही पानीको निकास तथा पानीको स्रोत संरक्षण गर्ने, गराउने,
- (१२) कृषि तथा फलफूल नर्सरीको स्थापना, समन्वय र प्रवर्द्धन तथा वडास्तरीय अगुवा कृषक तालिमको अभिमुखीकरण गर्ने,
- (१३) कृषि बीउ बिजन, मल तथा औषधिको माग संकलन गर्ने,
- (१४) कृषिमा लाग्ने रोगहरुको विवरण संकलन गर्ने,
- (१५) पशुपक्षी विकास तथा छाडा चौपायाको व्यवस्थापन,
- (१६) वडाभिन्नको चरनक्षेत्र संरक्षण तथा व्यवस्थापन गर्ने,
- (१७) स्थानीय समुदायका चाडपर्व, भाषा, संस्कृतिको विकासको लागि कला, नाटक, जनचेतनामूलक तथा सांस्कृतिक कार्यक्रम गर्ने, गराउने,
- (१८) स्थानीय मौलिकता भल्किने सांस्कृतिक रीतिरिवाजलाई संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गर्ने,
- (१९) वडाभिन्न खेलकुद पूर्वाधारको विकास गर्ने,
- (२०) अन्तरविद्यालय तथा क्लब मार्फत खेलकुद कार्यक्रमको सञ्चालन गर्ने, गराउने,

- (२१) वडा क्षेत्रभित्रको बाटोघाटो चालु अवस्थामा राख्ने तथा राख्न सहयोग गर्ने,
- (२२) वडाभित्रका सडक अधिकारक्षेत्रमा अवरोध र अतिक्रमण गर्न नदिने,
- (२३) बाटोघाटोमा बाढी, पहिरो, हुरी तथा प्राकृतिक प्रकोपबाट उत्पन्न अवरोध पन्छाउने,
- (२४) घरेलु उद्योगको लगत संकलन तथा सम्भाव्यता पहिचान गर्ने,
- (२५) वडाभित्र घरेलु उद्योगको प्रवर्द्धन गर्ने,
- (२६) प्रचलित कानून बमोजिम व्यक्तिगत घटना दर्ता, अद्यावधिक तथा सोको अभिलेख संकलन तथा संरक्षण गर्ने,
- (२७) व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी जनचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,
- (२८) सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण तथा अभिलेख अद्यावधिक गर्ने,
- (२९) वडालाई बालमैत्री बनाउने,
- (३०) वडाभित्र आर्थिक तथा सामाजिक रूपमा पछि परेका महिला, बालबालिका, दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक, अल्पसंख्यक, सीमान्तकृत समुदायको अभिलेख राखी सामाजिक र आर्थिक उत्थान सम्बन्धी काम गर्ने,
- (३१) विभिन्न समुदायबीच सामाजिक सद्भाव र सौहार्दता कायम गर्ने,
- (३२) बालविवाह, बहुविवाह, लैङ्गिक हिंसा, छुवाछुत, दहेज तथा दाइजो, हलिया प्रथा, छाउपडी, कमलरी प्रथा, बालश्रम, मानव बेचबिखन जस्ता सामाजिक कुरीति र अन्धविश्वासको अन्त्य गर्ने, गराउने,
- (३३) प्रचलित कानूनको अधीनमा रही मालपोत तथा भूमि कर, व्यवसाय कर, बहाल कर, विज्ञापन कर, स-शुल्क पार्किङ्ग, नयाँ व्यवसाय दर्ता, सिफारिस दस्तुर, सवारी साधन कर, मनोरञ्जन करको लेखाजोखा र संकलन गरी सम्बन्धित गाउँपालिका वा नगरपालिकामा प्रतिवेदन सहित रकम बुझाउने,
- (३४) अशक्त विरामी भएको बेवारिस वा असहाय ब्यक्तिलाई नजिकको अस्पताल वा स्वास्थ्य केन्द्रमा पुऱ्याई औषधोपचार गराउने,
- (३५) असहाय वा बेवारिस ब्यक्तिको मृत्यु भएमा निजको दाह संस्कारको ब्यवस्था मिलाउने ।
- (३६) सडक बालबालिकाको उद्धार र पुनर्स्थापनाको लागि लगत संकलन गर्ने,
- (३७) वडाभित्रको सामुदायिक वन, वनजन्य सम्पदा र जैविक विविधताको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने,
- (३८) वडा, टोल, बस्तीस्तरमा हरियाली क्षेत्र विस्तार गर्ने, गराउने,
- (३९) वडालाई वातावरणमैत्री बनाउने,

(४०) प्राङ्गारिक कृषि, सुरक्षित मातृत्व, विद्यार्थी भर्ना, पूर्ण खोप, खुला दिशामुक्त सरसफाई, वातावरणमैत्री तथा बालमैत्री शासनजस्ता प्रवर्द्धनात्मक कार्यहरु गर्ने, गराउने,

(४१) वडाभित्र घरबास पर्यटन (होम स्टे) कार्यक्रम प्रवर्द्धन गर्ने ।

### घ. नियमन कार्य

(१) वडाभित्र सञ्चालित विकास योजना, आयोजना तथा संलग्न उपभोक्ता समितिहरुका कार्यको अनुगमन तथा नियमन गर्ने,

(२) सिकर्मी, डकर्मिलाई भूकम्प प्रतिरोधी भवन निर्माण सम्बन्धी तालिम दिने,

(३) खाद्यान्न, माछा, मासु, तरकारी, फलफुल, पेय पदार्थ तथा उपभोग्य सामाग्रीको गुणस्तर र मूल्यसूची अनुगमन गरी उपभोक्ता हित संरक्षण गर्ने,

(४) वडाभित्रका उद्योग धन्दा र व्यवसायको प्रवर्द्धन गरी लगत राख्ने,

(५) हाट बजारको व्यवस्थापन गर्ने, गराउने,

(६) विद्युत चुहावट तथा चोरी नियन्त्रणमा सहयोग गर्ने ।

### (ङ) सिफारिस तथा प्रमाणित गर्ने

(१) नाता प्रमाणित गर्ने,

(२) नागरिकता तथा नागरिकताको प्रतिलिपि लिनका लागि सिफारिस गर्ने,

(३) बहाल करको लेखाजोखा सिफारिस गर्ने,

(४) बन्द घर तथा कोठा खोल्न रोहबरमा बस्ने,

(५) मोही लगत कट्टाको सिफारिस गर्ने,

(६) घर जग्गा करको लेखाजोखा सिफारिस गर्ने,

(७) जन्म मिति प्रमाणित गर्ने,

(८) व्यापार व्यवसाय बन्द भएको, सञ्चालन नभएको वा व्यापार व्यवसाय हुँदै नभएको सिफारिस गर्ने,

(९) विवाह प्रमाणित तथा अविवाहित प्रमाणित गर्ने,

(१०) निःशुल्क वा सःशुल्क स्वास्थ्य उपचारको सिफारिस गर्ने,

(११) वडाबाट जारी हुने सिफारिस तथा अन्य कागजलाई अंग्रेजी भाषामा समेत सिफारिस तथा प्रमाणित गर्ने,

(१२) घर पाताल प्रमाणित गर्ने,

(१३) व्यक्तिगत विवरण प्रमाणित गर्ने,

(१४) जग्गा धनी दर्ता प्रमाणपुर्जामा घर कायम गर्न सिफारिस गर्ने,

(१५) कुनै व्यक्तिको नाम, थर, जन्म मिति तथा वतन फरक फरक भएको भए सो व्यक्ति एकै हो भन्ने सिफारिस गर्ने,

- (१६) नाम, थर, जन्म मिति संशोधनको सिफारिस गर्ने,
- (१७) जग्गा धनी दर्ता प्रमाणपुर्जा हराएको सिफारिस गर्ने,
- (१८) कित्ताकाट गर्न सिफारिस गर्ने,
- (१९) संरक्षक प्रमाणित गर्ने तथा संस्थागत र ब्यक्तिगत संरक्षक सिफारिस गर्ने,
- (२०) जीवितसंगको नाता प्रमाणित गर्ने,
- (२१) मृतकसंगको नाता प्रमाणित तथा सर्जमिन सिफारिस गर्ने,
- (२२) जीवित रहेको सिफारिस गर्ने,
- (२३) हकवाला वा हकदार प्रमाणित गर्ने,
- (२४) नामसारी गर्न सिफारिस गर्ने,
- (२५) जग्गाको हक सम्बन्धमा सिफारिस गर्ने,
- (२६) उद्योग ठाउँसारी गर्न सिफारिस गर्ने,
- (२७) आधारभूत विद्यालय खोल्न सिफारिस गर्ने,
- (२८) जग्गा मूल्यांकन सिफारिस गर्ने,
- (२९) विद्यालयको कक्षा थप गर्न सिफारिस गर्ने,
- (३०) अशक्त, असहाय तथा अनाथको पालन पोषणको लागि सिफारिस गर्ने,
- (३१) वैवाहिक अङ्गीकृत नागरिकता सिफारिस गर्ने,
- (३२) आर्थिक अवस्था कमजोर वा सम्पन्न रहेको सम्बन्धी सिफारिस गर्ने,
- (३३) विद्यालय ठाउँसारी गर्न सिफारिस गर्ने,
- (३४) धारा तथा विद्युत जडानको लागि सिफारिस गर्ने,
- (३४क) जातीय पहिचान र जातीय सिफारिसको कार्य गर्ने**
- (३५) ढल जाम भएमा जेट मेशिनको लागि सिफारिस
- (३६) बिपन्न वर्गको सिफारिस
- (३७) बृद्ध, बिधवा वा एकल महिला सिफारिस
- (३८) ढल वा खानेपानी राख्न बाटो खन्न सिफारिस
- (३९) डिप बोरिङ्गको लागि सिफारिस
- (४०) विद्यार्थी छात्रवृत्तिको सिफारिस
- (४१) प्रचलित कानून अनुसार प्रत्यायोजित अधिकार बमोजिम अन्य सिफारिस वा प्रमाणित गर्ने ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम कार्यपालिकाबाट वडा समितिको काम कर्तव्य र अधिकार नतोकिएसम्म वडा समितिले उपदफा (२) बमोजिमको काम, कर्तव्य र अधिकार प्रयोग गर्नेछ ।

(४) वडाबाट गरिने कार्य वडा कार्यालयको नाममा हुनेछ ।

**“स्वच्छ, स्वस्थ र समृद्ध वडा”**  
**ललितपुर महानगरपालिका**  
**३ नं. वडा कार्यालय, पुल्चोक, ललितपुर ।**

**सेवाहरु :**

- अपाङ्गमैत्री बडापत्र
- जेटिङ्ग, राउडिङ्ग र ग्राउडिङ्ग मेसिन
- विद्युतीय निःशुल्क गाडी
- शव-वाहन
- ठाडोढुङ्गाको “हाम्रो घर” बाट दिने सेवाहरु
  - योग व्यावसायिक तालिम र घरायसी सामान मर्मत
  - क्लिनिक र प्रयोगशाला
  - योग कक्ष
  - हाइड्रोजन ग्यासबाट बत्ती उत्पादन
- रक्तसंचार सेवा केन्द्र, पुल्चोक, ललितपुरबाट निःशुल्क रगत
- स्वास्थ्य सेवा केन्द्रमा स्वास्थ्य कार्डबाट वर्षमा एक पटक निःशुल्क स्वास्थ्य जाँच र वडा भित्रका स्वास्थ्य संस्थामा छुट लिन स्वास्थ्य कार्ड
- दीर्घ रोगी (सुगर र प्रेसर) को लागि निःशुल्क औषधि र महिनामा एक पटक सुगर जाँच
- [www.lmcityward3.com](http://www.lmcityward3.com) बाट अनलाईन सिफारिस
- बडापत्र/कागजात पत्र संकलनको लागि Apps- Naagarik ward3
- घर घरमा पाठेघरको मुखको क्यान्सर परीक्षण HPV
- Lab in Bag द्वारा घर घरमा स्वास्थ्य परीक्षण
- ७० वर्ष उमेर पुगेका बृद्ध, बृद्धाहरुको लागि घर घरमा सिफारिस
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त व्यक्तित्वको सम्मान
- सहूलियत दरमा कम्पोष्ट बिन
- उच्चमशील स्वरोजगारको लागि रु. ५,००,०००/- सम्मको सहूलियतमा सामुहिक ऋण
- कानूनी परामर्श सेवा
- रोबर्ट बडापत्र
- गर्भवती र सुत्केरीलाई पौष्टिक खाद्यान्नको लागि सहयोग स्वरूप प्रति व्यक्ति रु. २,५००/-
- Hydroponic कौसी खेतीको सहयोग स्वरूप रु. ५,०००/-

- आगोबाट सुरक्षित रहन एक घर एक Fire Extinguisher खरिद गर्न सहयोग स्वरुप रु. १,०००/-
- स्वास्थ्य बीमा दर्ताको लागि सहयोग स्वरुप रु. १,७५०/-
- ३५ दिनभित्र जन्म दर्ता गर्न आएमा “एक बच्चा एक उपहार”
- ३५ दिनभित्र मृत्यु दर्ता गरी नाता पेश गरेमा शोक सम्तप्त परिवार प्रति समवेदना स्वरुप रु. ५,०००/-
- विपन्न नागरिकको लागि राहत सहयोग
- सडकमा कुचो लगाउन सफाईकर्मी
- कुहिने र नकुहिने फोहोरलाई वर्गीकरण गरी घरबाट संकलन
- सडक बत्ती मर्मत
- Unicsolar Shower Station
- फोहोर प्रशोधन केन्द्र
- प्लाष्टिक भोला न्यूनीकरणको लागि एक घर एक कपडाको भोला

**“स्वच्छ, स्वस्थ र समृद्ध वडा”**  
**ललितपुर महानगरपालिका**  
**३ नं. वडा कार्यालय, पुल्चोक, ललितपुर ।**

**तत्कालिन कार्यक्रमहरू**

- १) सामुदायिक स्कुलमा गुणस्तरीय शिक्षा
- २) स्वास्थ्यको लागि क्लिनिक र प्रयोगशालालाई निरन्तरता
- ३) रोजागारीको लागि उद्यमशील स्वरोजगार कार्यक्रम
- ४) योग कक्षा
- ५) व्यावसायिक तालिम र मर्मत केन्द्र संचालन
- ६) घर घरमा फोहोर संकलन
- ७) वडाबाट व्यावसाय दर्ता/नवीकरण अनुगमण
- ८) पिउन योग्य खानेपानी छ ? छैन ? जाँच गरौं ।
- १०) बागमती बचाउको लागि घर निर्माण गर्दा सफिटको व्यवस्था गरी मंगालमा निकास जोड्ने ।
- ११) वातावरण बचाउको लागि नयाँ घर निर्माण गर्दा दुई वटा रुख/बिरुवा रोपौं ।
- १२) पर्यावरण बचाउको लागि नयाँ घर निर्माण गर्दा चराचुरुङ्गी लागि बास बचाउँ ।
- १३) आफ्नो घर आँगन आफै सफा राखौं ।
- १४) सार्वजनिक जग्गा संरक्षण गरौं ।
- १५) आकाशे पानी भरना बनाई बाहिर खसाल्ने नगरौं ।
- १६) घर कम्पाउडमा लगाएका बोट बिरुवाबाट छरछिमेक वा बटुवालाई असर नपारौं ।
- १७) कुकुरलाई बाहिर दिशा, पिसाब नगराउन सचेत गराऔं ।

**“स्वच्छ, स्वस्थ र समृद्ध वडा”**  
**ललितपुर महानगरपालिका**  
**३ नं. वडा कार्यालय, पुल्चोक, ललितपुर ।**

**वार्षिक कार्यक्रम :**

- पूर्वाधार विकास
- अमूर्त संस्कृति जेगर्ना
- सम्पदा संरक्षण
- छात्रवृत्ति
- वडा स्वास्थ्य केन्द्र संचालन
- उद्यमशील स्वरोजगार कार्यक्रम
- जनहितका कार्यक्रम
- सचेतना कार्यक्रम
- समृद्धिका लागि सबैलाई शिक्षा
- सफाई अभियान
- अपाङ्गमैत्री फुटपाथ निर्माण
- हाइड्रोजन ग्यासबाट बत्ती उत्पादन
- योग कक्षा
- व्यावसायिक तालिम र घरायसी सामान मर्मत
- विपद् व्यवस्थापन कोष

**“स्वच्छ, स्वस्थ र समृद्ध वडा”**  
**ललितपुर महानगरपालिका**  
**३ नं. वडा कार्यालय, पुल्चोक, ललितपुर ।**

**जनहितका कार्यक्रम :**

- छात्रवृत्ति व्यवस्था
- सामुदायिक विद्यालयमा गुणस्तरीय शिक्षा
- हाम्रो घरमा क्लिनिक र प्रयोगशाला संचालन
- फोहोर प्रशोधन
- Unicsolar Shower Station
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिको लागि औषधी तथा सामान
- स्वास्थ्य उपचारमा रक्तसंचार सेवा केन्द्र, पुल्चोक, ललितपुरबाट निःशुल्क रगत
- अमूर्त संस्कृति गुरु तथा व्यक्तित्वहरुलाई सम्मान
- दीर्घ रोगी (सुगर र प्रेसर) को लागि निःशुल्क स्वास्थ्य परीक्षण र औषधि वितरण
- गर्भवती र सुत्केरीलाई पौष्टिक खाद्यान्न वापत प्रति व्यक्ति रु. २,५००/-
- वडामा घर भएका परिवारलाई निःशुल्क शव-वाहन  
(शव-वाहन बिहान ७ देखि बेलुका ७ सम्म)  
३५ दिनभित्र ३ नं. वडा कार्यालयबाट मृत्यु दर्ता गरी नाता पेश गरेमा शोक सम्तप्त परिवार प्रति समवेदना स्वरुप ५,००० सहयोग
- Hydroponic कौसी खेती (रु. ५,०००/- वडाबाट)
- एक घर एक Fire Extinguisher (रु. १,०००/- वडाबाट)
- स्वास्थ्य बीमा दर्ता शुल्क (रु. १,७५०/- वडाबाट)
- विपन्न नागरिक राहत सहयोग (दाल रचामल)
- घटना दर्ता “एक बच्चा एक उपहार”
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त व्यक्तित्वको सम्मान
- योग
- व्यावसायिक तालिम र घरायसी सामान मर्मत
- प्लाष्टिक भोला न्यूनीकरणको लागि एक घर एक कपडाको भोला

**“स्वच्छ, स्वस्थ र समृद्ध वडा”**  
**ललितपुर महानगरपालिका**  
**३ नं. वडा कार्यालय, पुल्चोक, ललितपुर ।**

**जनसचेतनामूलक कार्यक्रम :**

- चेतनाको लागि पुस्तक/कार्यक्रम
- जेष्ठ नागरिक मिलन केन्द्र सञ्चालन (जेष्ठ नागरिक वडाको सम्पत्ति)
- युवा अभिमुखीकरण
- बालबालिका अभिमुखीकरण
- वडा रेडक्रस कार्यक्रम
- महिला हिंसा र लैङ्गिक समानता
- वडा स्तरीय मातृ शिशु स्वास्थ्य सेवा केन्द्र
- सचेतना कार्यक्रममा स्वयंसेवक परिचालन
- खेलाडीलाई प्रोत्साहन
- दैनिक बिहान ७ बजेदेखि ७:०५ सम्म रेडियो नेसन १०३.९ मेगाहर्जमा रेडियो प्रसारण
- पुच्च पुस्तकालय
- सडक बत्ती र मर्मत संभार
- सार्वजनिक तार व्यवस्थापन